

Opdrachtkaart 1

Mobilisaasje en ynfal – 1940-1941

A. Yn petear

Guon fragen hawwe net in goed of in fout antwurd. Dat binne fragen dy't dy oan it tinken sette. Fragen dêr'tst mei-inoar oer prate kinst, miskien wol sûnder ien antwurd te finen. Fragen dêr't miskien meardere antwurden op te jaan binne. Dat neame wy ek wol 'filosofyske fragen'. Hjirûnder steane in pear dy't passe by it filmke. De fragen binne ek te finen yn de 'Oarloch yn 'e klasse'-boks en op de webside.

Praat mei-inoar oer de folgjende fragen. Lústerje nei elkoar en betink dat der gjin goed of fout is. Miskien feroaret dyn antwurd wol yn it petear. Dat kin, mar it hoecht fansels net.

- Kinst minsken ferplichtsje om mei te helpen oan de ferdigening fan in lân? Wêrom of wannear wol of net?
- Wat soesto derfan fine asto of ien fan dyn famylje oproppen wurdt om mei te helpen by de ferdigening fan it lân?
- Is in ynfal fan in lân yn in oar lân altyd ferkeard? Of kin in oanfal fan in oar lân ek goed nijs wêze?
- Wat soesto ferdigeninge wolle?

B. By in boarne

Oer de ynfal fan Dútslân stiene in soad berjochten yn de kranten. Bygelyks yn Tubantia, it deiblêd fan Twinte. It kranteberjocht is te finen yn de 'Oarloch yn 'e klasse'-boks of online op oarlochyneklasse.frl.

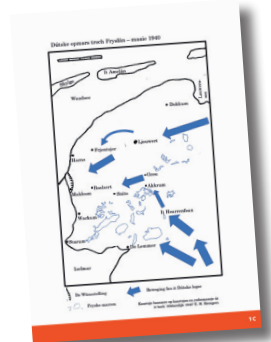
Lês it kranteberjocht yn twatallen.

- Kinne jim de tekst yn it âlde Nederlânsk begripe? Wat binne drege wurden of stikjes?
- Wat kinne jim yn it krante-artikel fine oer de tiid: hoefolle dagen hat de striid by de Ofslútdyk duorre?
- Wat kinst yn it krante-artikel fine oer de skea dy't der wie nei de striid?
- Wat stiet der yn it krante-artikel dat jim noch net wisten oer de striid by de Ofslútdyk?
- Wat soe de slúswachter thús ferteld hawwe doe't er nei de striid wer thús kaam?

C. Yn 'e omjouwing

Besjoch it kaartsje oer de Dútske opmars yn 1940. It is te finen yn de 'Oarloch yn 'e klasse'-boks of online op oarlochyneklasse.frl. Wat betsjutte de kleuren en foarmen op de kaart? Wêr leit jim wenplak op it kaartsje?

By de oanfal op Noard-Nederlân binne der trije belangrike oarders foar de Dútske ienheden:

1. Sa gau mooglik Noard-Nederlân besette
2. De stelling by Koarnwertersân feroverje mei de strategyske dyk tusken Boalsert en de kop fan de Ofslútdyk
3. De havens oan 'e Iselmar yn besit nimme

De ferdigening fan it Nederlânske leger tsjin de Dútske oanfal wie net sa sterk. Dat wie foar de oarloch al bekend en dus wie de grutste opdracht foar de soldaten yn Noard-Nederlân it fertraagjen fan de ynfal. As bliken die dat it Dútske leger te sterk wie, moasten de soldaten harren weromlúke yn 'e rjochting fan 'e Ofslútdyk. Want dy moast wol goed ferdigene wurde, sadat de Dútsers net maklik nei Noard-Hollân oerstekke koene. En by de Ofslútdyk wie de ferdigening wol sterk!

Soldaten en ynwenners fan Fryslân binne net fan doel om de Dútsers samar frij paad te jaan nei de

Ofslútdyk. Se ferniele brêgen, hakke gatten yn 'e dyk, barrikadearje it paad en besykje de Dútske soldaten te kearen. Yn 'e havens litte se skippen sinke, sadat it Dútske leger neat oan 'e haven hawwe sil. Ek wetter wurdt brûkt om de Dútsers te kearen: der wurde stikken lân ûnder wetter setten, sadat it Dútske materieel net fierder kin.

Undersykje:

- Hawwe de soldaten en bewenners by jim yn 'e buert ek besocht de Dútsers te kearen yn 1940?
- Wat hawwe se dien?
- Binne dêr ferhalen oer?

Tip: op oarlochyneklasse.frl steane in oantal tips foar websiden oer de ynfal fan Dútslân.

Miskien witte jim noch wol mear websiden te finen dy't ferhalen fertelle oer jim omjouwing yn de maaie-dagen fan 1940.

D. En no?

De oarloch liket wat fan lang lyn, út de skiednis. Mar op dit stuit is der op ferskillende plakken yn 'e wrâld driging fan oarloch. Ek Navo-baas Rutte hat Europa oproppen om har better ta te rieden op driging. En miskien kenne jim wol minsken dy't dêr thús ek al mei dwaande binne, miskien dogge jim dat sels wol. Alderhande organisaasjes wolle minsken wol helpe om harren ta te rieden op need-situaasjes. Sa hat it Reade Krús bygelyks ek in tsjeklist foar in needpakket.

Yn dizze opdracht geane jim op ûndersyk út.

Praat mei-inoar oer de folgjende fragen:

- Wêrom soene minsken tinke dat oarloch 'wat fan froeger' is?
- Wat is it ferskil tusken de driging doe en de driging no?
- Riede jim jim ta op needsituaasjes? Wêrom wol of net? Hoe?
- Riede minsken yn de omjouwing harren ta op needsituaasjes?

Foar it antwurd op de lêste fraach geane jim op ûndersyk út yn jim omjouwing. Betink wat jim witte wolle en hâld ynterviews mei minsken yn jim omjouwing.

Fragen kinne bygelyks wêze: Meitsje minsken harren soargen? Hoe bliuwe minsken op 'e hichte fan it nijs? Fine minsken dat se goed taret binne op needsituaasjes? Hawwe se in needpakket yn 'e hûs? Wat wol, wat net? Mar miskien hawwe jim noch wol mear fragen!

Gean op ûndersyk út en bepraat mei-inoar wat jim fûn hawwe. Hoe sit it by jim yn 'e buert? Wat fine jim dêrfan? Soene jim sels mear dwaan wolle of net?